

# DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Kiadási helyben, kézhez hordva :  
Hétfő 12. - kor. Negyedére . . . 3. - kor.  
Keddre . . . 6. - kor. Egy óra . . . 1. - kor.  
Egyes szám ára 4 fillér.

Felolós szerkesztő :  
**SIMON ISTVÁN.**

Lapkiadó :  
**HOROVITZ ZSIGMOND.**

Előfizetési ár vidékre, postán küldve  
Hétfő 12. - kor. Negyedére . . . 4.50 for  
Keddre . . . 9. - kor. Egy óra . . . 1.50 for  
Egyes szám ára 6 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Darabos-utca 7. sz. a. — Telefon 442. szám.

## Mi lesz a tisztviselőkkel?

(Jegyzetek a pótlék ügyéhez.)

Debrecen, december 7.

Csalódásból csalódásba sodródnak az állami tisztviselők. Most megint kiábrándulhatnak egy reménységükből, nem is olyanból, a melyre ők maguk szabadították rá a fantáziájukat szegényemberes könnyelműségből, hanem olyanból, amire maga a kormány bízta őket. A drágasági pótlékról van szó, amelyet el-estek és a családi pótlékról, amelyet az elsőből vedlesztett ki fortélyosan a pénzügyminiszter.

Előbb drágasági pótléket ígértek nekik, aztán családi pótléket. Ez volt az első csalódás. Morzsát kínáltak az egész cipó helyett. Kalácsra való bizony a drágasági pótlékből se tellett volna, de azért egy kevéssel mégis megjavította volna az évtizedes szegénységgel küzdő családok türelmetlen helyzetét. Ugy kontemplálódott ugyanis és a pénzügyminiszter úgy ígérte meg, hogy drágasági pótléket százalékos részesedés alapján minden tisztviselő kap, tekintet nélkül arra, családosa-e, vagy se. A családosa emberek azonban a gyerekeik után is kaptak volna pótléket, még pedig egy gyermek után kétszáz koronát, kettő után négyszáz és három gyermek után hatszáz koronát. Nagyon határozott hangon tett erre ígéretet a pénzügyminiszter és hogy meggyugtassa az aggodókat,

kijelentette, hogy elbirja ezt a tulkiadást az állam háztartása, mert körülbelül harminc millió korona megtakarított fölösleg áll e célra a kormány rendelkezésére és ebből az összegből könnyen fedezheti a kiadást.

Kisebbre zsugorodott-e ezután a harminc millió, azt nem tudjuk, de bizonyos, hogy a nagyhangú ígéret összezsugorodott és állami segítségből állami koldusgaras lett. A drágasági pótlék tervét elejtették és ígértek helyette családi pótléket. Ez volt a második csalódás, mert eltértek attól az elvtől, hogy a nagyobb család nagyobb segítséget érdemel és statuáltak helyette azt az elvet, hogy kétrendbe osztják a pótlékosokat. A IX., X. és XI. díjosztályú tisztviselők kétszáz koronát kapnak, de csak abban az esetben, ha legalább egy keresetképtelen gyermekük van, a szolgálk, altisztek és a díjosztályokba be nem osztott alkalmazottak száz koronát kapnak.

Előben nem kapnak családi pótléket: akiknek nincs gyermekük, akiknek van gyermekük, de nem törvényes, ha törvényesített is,

akik csak egy családtagot tartanak el.

Örökbe fogadott, adoptált, nevelt gyermekek szülői és kintartói semmit se kapnak.

Ez az osztályozás méltánytalan és igazságtalan. A nevelő szülő kötelességei a gyermek iránt ugyanolyanok, mint az édes szülőé, a terhei se mások és itt csak érdemel tekintetet nem pedig a társadalmi felfogásban gyökerező megkülönböztetés.

De hiszen nyilvánvaló, hogy milyen célból állította fel ezt a neveléses distinkciót a pénzügyminiszter. Ki akartak bujni a vállalt kötelesség alul és kieszeltek egy formát, hogy a szűkkeblűséget elleplezzék. Ötvenhétézer tisztviselője és alkalmazottja van a fővárosban a magyar államnak. Most csak ezekről van szó, mert a vidékieknek ab ovo nem szántak a pótlékból semmit se erre az évre. De az ígéretet a fővárosiak közül valamennyinek adták, ötvenhétézernek összesen. A valóságban pedig úgy áll a dolog, az ötvenhétézer közül legalább ötezer részesül a családi pótlékban, mert csak ennyi felel meg a megszorító feltételeknek. A többi nem kap semmit. Hogy csak egy pár adatot említsünk, rámutatunk arra, hogy a telefonhivatal hatszáz női alkalmazottja közül csak huszonkettőnek juttatják a családi pótléket és az egyik postahivatalban százötven tisztviselő közül tizennégy részesül a kormány áldásában.

Hát így fest a kormány méltányossága, a szociális kötelességérzése, a mire annyiszor és olyan büszkén hivatkozik.

Számokban még élesebben fejezhető ki a kormány szűkkeblűsége. Ha száz-száz koronát kioszt kétezeröttszáz tisztviselőnek, két-kétszáz koronát szintén annyinak, akkor összevissza hét millió koronát költ abból a harmincből, amely a pénzügyminiszter állítása szerint e célra rendelkezésre állna.

Ausztriában tényleg harminc millióval rendelkeztek a tisztviselők helyzetét, a magyar állam költségvetése nem rosszabbja manna és ha

## Az első napok.

Írta: Tárnay Iván.

Tele van a város falusiakkal, pedig nincs is vasárnapja. Újdonsült menyecskék, hátukon a piroseskos átvetőbeU között titokzatos kosárral, (ahogy riszál ringó esipőjükön a százcáncu szoknya, az ember nem akarva is bűnös gondolatra ébred), öreg anyókák fekete ünneplőben szaporán törülgetik könyező szemüket. Előttük két-három legény összefogóva nem a legbiztosabb léptekkel rója az utat s torkuk szakadtából dalolják azoknak a nótáknak valamelyikét, melyekben az obligát három esztendőnek okvetlen benne kell lenni.

Néhol összetalálkoznak egy hasonló csapat. Összeülnek, bár sohasem látták egymást, de most elég annyi a cimborasághoz, hogy amazoknak is arrafelé visz az utjuk. Így megszapordva ballagnak tovább. A járókelők megállanak, utánok néznek, (némelyiknek eszébe jut az ő fia, vagy talán a saját ifjusága), sőt még az impozáns lófarokkal felbokrétázott Endre ur is elnézi ez egyszer a háborítást a közrend és csend érányában.

Igy haladnak végig a főutcán, míg elhallgat a nóta, megszűnik a zaj. Előttük áll a kaszárnya rácsos kapuja. Jóképű bakagyerek áll előtte és szíves szóval kiált oda nekik:

— Na, csak szaporán, szaporán! Már csak tereátok várnak!

Még egy csók, még egy ölelés... aztán még egy csók, még egy ölelés és átlépik a kaszárnya küszöbét. A kíséret kinn marad. Asz-

szonynépnek nincs odabenn helye. Valamelyik fiú visszamenne, de már nem eresztik. Odaszorítja fejét a vasrácshoz és úgy beszél át rajta:

— Idesám! Halli, Ides! Oszt kirdezza meg a Zsuzsát, elgyűn-e vitem a báiba, ha innepre hazamik szabadságra?

Odabent azonnal hivatalos kezelésbe mennek át s mint Mannschaft egy-egy atomja szerepelnek. Átesnek az utóvizsgálaton, hogy nincs-e bennök valami rejtett hiba, azután az egy századhoz tartozók összekerülnek, hogy valamely altiszt elvezesse őket illetékes helyükre.

Vállra kerül a kis fekete láda, (eddig az aszszony hozta), az intelogens elem összetart, botra fűzik kettőjük ládáját s úgy viszik. S megindul a menet az új otthon felé. Ki-ki a maga zugjába.

A századnál ismerősre is akadnak, hamar megkötik a barátságot s mire a késő menázi az asztra kerül, már mind egy testvérek. De, tudja a kö, hogy van, nem izlik az étel, pedig otthon kiveset evett ilyen jót, de mintha sós lenne. Azt a világért se mondom, hogy a belé-hullott könyvtől sós, mert ki tételezné fel a császár emberéről a sirást. Asszonynép dolga az, no meg a cibilé. A szakács szerelmes biztosan.

Délután mennek a magazinba ruhafassolásra. A vanekulanacs (Manipulant) őrmester vagy valamely nincsfürmender (Dienst führender) osztja ki az angyalbört. Itt aztán kiderül, hogy okos ember volt az a bizonyos Montecucoli, mindössze abban tévedett, hogy csak a háborúhoz kell pénz, pénz és harmadszor is pénz. Kell biz az ide is, még pedig nemcsak háromszor! Hogy-

ne, mikor az istenadta cseh lelke nem érti meg a magyar szót, csak a hullér csörgését. Már pedig tőle függ, hogy Szélpál Pistából amolyan szemrevaló csinos bakagyerek legyen-e, aki után minden «háztartási munkás» (nem merem azt írni, hogy eseléd) epekedik, vagy pedig valami gyerekesítésre szánt barázdabillegető, aki még berugott fővel sem meri énekelni, hogy: rózsabokorban jöttem a világra.

Pedig a jótékonyság tündérét a császárnak mindenik bakája természetes szakácsné képében álmódja s némileg igaza is van, mert eme hölgyeknek a hadsereg élelmezése terén kifejtett áldásos működésük elvitázhatalan.

Némelyikből tényleg csinos gyerek válik. Hanem pl. az Infanterist Zsofcsák ugyan jól néz ki. A nadrágja bizonynyal valamely akrobatára lett szabva, annak is nagy lehetett. Ellenben a bluzának a legidősebb bátyját szerette volna megkapni. De haszna van annak is, hogy csak könyökig érnek az ujjak, legalább nem piszkolódik a manzsetta.

Lám, milyen jó, ha az embernek nagy fülei vannak! Éme támasztékok nélkül ki tudja, hol állana meg a sapka. Ah, és a bakkancsok! Most nyert fogalmat Inf. Zsofcsák az özönvíz előtti szörnyetegek alakjáról. No, de ökeme nagy filozófus és megnyugvást lel abban az igazságban, hogy nem a ruha teszi az embert.

Októberben már korán sötétedik, hamarosan rasztot kapnak. Ha nincs iskola, folyik a diskurzus, melyben sűrű szerepe van a Pannának, Marinak, Katának, no meg a Zsuskának, Zsófinak, Agnesnek, kikről a porosfűlű rekruta

rosszabb volna is, a tisztviselőink semmiesetre se rosszabbak és a fölsegítést ők is megérdemlik. Az ő rovásukra ne akarjon takarékoskodni a kormány. Ilyen célra még kedvezőtlenebb viszonyok között is kell megfelelő fedezetet előteremteni, annál inkább kell olyankor, mikor a kormány föllegekkel dicsekszik és mikor a hadsereg észére százezer milliókat akar kicsikarni a nemzetől.

## Az ipartestület beadványa a törvényhatósághoz.

### Az ipartörvény revíziójának sürgős végrehajtása tárgyában.

Mikor Beöthy kereskedelemügyi miniszter elfoglalta miniszteri székét, az ipartestületek országos szövetsége eljárta nála az ipartörvény revíziója tárgyában.

A szövetség ugyanakkor leiratot intézett a kebelébe tartozó összes ipartestületekhez, hogy intézzenek beadványt a törvényhatóságokhoz oly irányban, miszerint azok irjanak föl az ipartörvény égető szükségét képező revíziójának sürgős véghezvitele ügyében a kormányhoz és általa a képviselőházhoz.

A debreceni ipartestület most tartott előjárásági gyűlésének határozata folytán az ipartestület elnöksége a szövetség leiratában foglaltaknak az alábbi s a törvényhatósághoz intézett beadványban tesz eleget:

A debreceni ipartestülettől.

456—1911. sz.

#### Tekintetes Törvényhatóság!

A Magyarországon élő 60.000 kisiparos helyzetének javításáért dolgozó 420 ipartestületnek egyetlen egyetemes érdekképviselője az ipartestületek országos szövetsége. Ez a szövetség folyó évi október 21-én tartotta meg az ideai közgyűlést s ezen az évek óta készülő ipartörvény revíziójának kérdésével.

Magyarország újabb történetében alig akad olyan legistatoris törekvés az ipartörvény re-

Zmég azt is elhazudta, aminek leimádkozására ezermiatyánk sem lesz elegendő. De Istenem, Uram, mihez nem folyamodna az ilyen szegény «nyul», hogy kielégítse az öregek kedvét.

De hát egy Panna sem tart örökké s megkezdődnek a tapintattal éppen nem dicsekedhető katonai esti játékok. Persze a pali mindig valamelyik zöld gyerek, kinek rovására mulat az egész zug. Atélik még egyszer a sorozást. A fűrér ur orvosnak avanszál, a káplár alispán lesz, de kikerül az öregekből az egész sorozóbizottság. Akit aztán bevesznek, azt belöki a szomszédba, hol van módjában megismerkedni a pokrócozás örömeivel. Az untauglichot meg éppen azért püfölik el, mert untauglich. Szóval így is, úgy is pokróc a vége. Ne de se baj! Lesznek egyszer még ők is öregek! Alvásról eprszé szó sem lehet, míg a mindenható fűrér urat el nem nyomja a buzgóság. Ha elkiáltja magát: «Csont!», erre sorba kell felelni: «Hus», mert ak inem felel, az megissza a levit az álmoságának.

Hát a csillagrugást, ágyszétkapcsolást, a kénének a lepedő alá rejtését ki nem ismerné? Mind olyan tréfája ez a katonai életnek, amiért csak akkor haragszik az ember, ha vele esik meg. Ha más a médium, akkor mulat rajta!

Azután a mesélések. Minden nap más a soros. Előkerülnek a kukoricamorzsolás, tollfosztás, fonókák tündérmeséi. Mind egy-egy darab boglyakemencét, az otthon édes varázsát hozza magával a rideg kaszárnyába, míg elalszik a fáradt gyerek és álmában ott jár a falu főutcáján, hol a léckerítés mögött, a georginák közül egy-egy pajkos lányfej kandikál elő.

vizióján kívül, amit annyi reménykedés és várakozás kísért volna, mint éppen ezt. Ugyiszólván két évtizede, hogy állandóan kormány program az 1884. évi XVII. t.-c. átdolgozása és bár a szomszéd Ausztriában 15 év alatt 17-szer módosították és egészítették ki az ipartörvényt, nálunk az ipartörvény lényegében vágó részét egyáltalán nem érintették és a vásárookra továbbá a megrendelés gyűjtésekre vonatkozó részt is csupán a pillanatnyi szükség által parancsolt keretben dolgozták át.

Az ideai közgyűlésünk ismerve azon jöndulatot, mely a hazai törvényhatóságok körében az iparos érdekek iránt uralkodik, elhatározta, hogy ezuttal a törvényhatóságok segítségére apellál. Beöthy László kereskedelemügyi miniszter urat hivatalba lépése alkalmából arra kértük, hogy az ipartörvény revízióját előkészítő munkálatokat soron kívül befejeztetni, és az új ipartörvény-javaslatot mielőbb az országgyűlés elé terjeszteni méltóztassék.

E kérelmünk tényállását a tekintetes törvényhatósági bizottság figyelmébe ajánljuk, azal a tiszteletteljes kérelemmel, hogy a t. törvényhatóság irjon fel a képviselőházhoz és a törvényhatóság iparos tagjainak megnyitkozása képpen hatályosan kérje az országgyűléstől, hogy utasítsa a miniszteriumot az ipartörvénytervezet mielőbbi benyújtására; kérje továbbá a törvényhatóság az országgyűlés képviselőházát, hogy ha a javaslat a képviselőház elé kerül, azt igyekezzenek mielőbb törvényerőre emelni. Kelt Debrecenben, 1911 november hó 30-án. Hálás és hazafias üdvözlétei

a debreceni ipartestület nevében:

**Dávidházy Kálmán,** elnök.  
**Scheibner Gyula,** jegyző.

A beadvány felett a törvényhatóság a legközelebb tartandó közgyűlésén fog dönteni.

## A protestáns lelkészek fizetécrendezése.

### A közös bizottság a miniszter előtt.

A tiszántuli ref. egyházkerület nemrégén lefolyt közgyűlésén Degenfeld József gróf egyházkerületi főgondnok és Sulyok István esperes gyászos színekkel festették meg a református s általában a protestáns lelkészek szomorúságosan keserves és anyagiakban fölötte szűkösödő életét.

Közölte annak idején a «Debrecen» a tiszántuli református egyházkerületnek azt a határozatát, mely a konventtől azt kéri, hogy esetleg a protestáns közös bizottság útján is járjon el a kormánynál, a protestáns lelkészi fizetéseknek állami segítséggel történendő rendezése ügyében.

A tiszántuli református egyházkerület eme határozatát Sass Béla egyházkerületi tanácsbíró terjesztette a protestáns közös bizottság múlt heti gyűlése elé, mely egy hét tagu küldöttséget bizott meg azzal, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszternél járjon el ez ügyben.

A protestáns lelkészek érdeklődéssel tekintettek az ügy kimenetele elé. Érezték azt, hogy a miniszterium nem zárkozhat el a protestáns lelkészek nem annyira méltányos, mint jogos kérése elől.

Tudták azt, hogy az a lelkési kar, mely annyit tett hajda nezen ország kulturális felendülése és haladása érdekében, legalább is annyit megérdemel, hogy meg legyen mindennapra a betevő falatja.

A magyarországi két protestáns egyházat közösen érdeklő ügyekre nézve kiküldött bizottság 7-es albizottsága megbízatása folytán tegnap délelőtt járt el a miniszteriumban a prot. lelkészi fizetések ügyében gróf Zichy János kultuszminiszternél, hogy az égetően szükséges és

megígért fizetésrendezés érdekében lépéseket tegyen.

A hét tagu küldöttségben ott voltak: Antal Gábor dr. ref. püspök, konventi egyházi elnök, Gyurácz Ferenc dr. Scholtz Gusztáv dr. ág. hevpüspökök, Degenfeld József gróf ref. egyházkerületi főgondnok, konventi viági elnök, Tisza István gróf ref. egyházkerületi főgondnok, Szent Iványi Arpád ev. egyházkerületi felügyelő és Sztrehló Kornél dr. a bizottság egyik előadója.

Zichy János gróf miniszter a küldöttség előtt adott válaszában kijelentette, hogy méltányolja a kérdés megoldásának szükségességét és kifejtette, hogy e célból az 1912. évre ideiglenes intézkedés képpen bizonyos összeget bocsájt az egyház rendelkezésére, 1913-tól pedig a lelkészek érdekében is megfelelő módon, korpótlék alakjában fogja a lelkészek fizetését rendezni.

A bizottság lelkesen fogadta a miniszter kijelentését.

## A PÁLINKA.

### Dráma az élet mélységeiből

#### az alkoholizmus áldozata

I.

Bevezetésül talán megméltóztatnak engedni, ha a eflert akarnék elmélkedni, hogy milyen sok és napról-napra jobban szaporodó áldozata van az alkoholizmusnak.

Hiába minden propaganda, hiába minden nemes munka, egyesület: mindezek csak vékony gátat képeznek, amelyet könnyen sodor el az alkoholizmus szenvedélyének piszkos hullámai.

Hogy mi lesz ennek a veszélyes betegségnek a vége, azt nem lehet tudni. Ha terjedésének az okait kutatnánk, akkor azokat sok sok mindenben vélhetjük feltalálni. Egy azonban bizonyos: a folyton fokozódó nehéz megélhetési viszonyokkal nő az alkoholizmus is.

És mi tehetetlenül, némán állunk szemben ezzel a rettenetes betegséggel. Ma már ott tartunk, hogy mindenki iszik, mindenki felejteni akar, ha nem egyebet: a napi küzdelem fáradtságos nyomorúságát.

\*

Ime itt van egy példa. Az élet kellős közepéből vettük. Azt adhatjuk neki címül legtöbb joggal, hogy a «pálinka.» Ime tessék! Sokkal hatásosabb és sokkal tanulságosabb ez «a pálinka» annál, amit a debreceni színpadon mutattak be festett arcu színészek kevés igazsággal.

II.

Bajdó István kömives tisztességes, szorgalmas iaprosemer volt valamikor. Akkor még természetesen jobb napokat látott. Volt felesége és voltak gyermekei. Boldogság honolt a kis családban. A pálinka tette tönkre a család boldogságát.

Bajdó István inni kezdett. Először csak bort ivott. Ebéd után egy-két pohárral. Aztán mind többet és többet. A naponkénti egy liternél sem állott meg. És mivel a bor már nem elégítette ki, pálinkát kezdett inni. Ezt tette tönkre aztán egészen a szerencsétlen embert. Az utóbbi időben már soha sem volt józan. Mindenki úgy ösmerte Bajdót, mint megátalkodott részegest, aki korcsmáról-korcsmára hányódott.

Családja körében rossz napokat látott. Szegény felesége és gyermekei keresték meg a mindennapi kenyeret, sőt még Bajdó Istvánnak is — a pálinkára valót.

III.

Bajdó Istvánt az utóbbi időben már sohasem lehetett józanon látni. Lesoványodott, beesett arccal és tántorgó tagokkal vonszolta magát korcsmáról-korcsmára.

A pálinka tegnap adta meg a kegyelem-dőfést a szerencsétlen embernek, akinek szenvedését teljesen tönkre tette az alkohol.

Az éjszaka is berugva botorkált haza Apafi-utca 32. szám alatt levő lakására. Felesége kinyitotta az ajtót és beengedte boldogtalan, elzúllott férjét, nem is sejtve, hogy ütött már az utolsó órája.

Nyugodtan tovább aludtak mindannyian. — Bajdó István meg lefeküdt. Leefküdt és kigyulladt benne a pálinka. Akár csak abban a darabban, amit a debreceni színházban adtak elő festett arc színészek. És úgy történt minden. Bajdót megölte az alkohol. Reggelre holtan találta meg a családja. Az ügyészség megadta az eltemetésére az engedélyt.

#### A KÉPVISELŐHÁZ ULÉSE.

Ma a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalásába került a képviselőház. Legnagyobb szerepet a költségvetés keretében a munkásbiztosítás reformja tölti be és a szónokok legnagyobb része ennek a kérdésnek szentelte a Ház idejét. Bródy Ernő a munkapárt soraiból ítélte el élesen azokat a botrányos állapotokat, amelyek a munkásbetegségélyezés és balesetbiztosítás terén fennállnak. Sürgette az országos és kerületi munkásbiztosítás gyökeres reformját, valamint a kerületi pénztárak vagyoni jogi önállósítását, amely utóbbi nélkül a pénztárak sikeres működése el sem képzelhető. Sümegi Vilmos az idegen ásványvizek kiszorítására és a hazai, főleg székelyföldi savanyúvizek hathatósabb állami támogatására kérte a kereskedelemügyi minisztert.

## A debreceni tanítók helyzete.

### Győr város példája

Győr város katolikus hitközsége belátta, hogy tanítói eddigi fizetésükből a városi nagy drágaság közepette, a nyomor megismerése nélkül, nem élhetnek meg.

Segített a bajon drágasági pótlék rendszerítésével és pedig igazi szociális érzéssel, a mennyiben a családosságot s a gyermekek számát is figyelembe vette.

Alapul szolgál a törzsfizetés és az esedékes korpótlékok együttes összege. Ehhez járul drágasági pótlék gyanánt a 4 első szolgálati évre 10 százalék, nyolc évig 20 százalék, nyolc éven túl 30 százalék.

A családos tanító ezenfelül kap 200 koronát, a három gyermekes családapa még 100 s a háromnál több gyermek után még 200 koronát, mint pótlékok.

Igen aktuális ez a hír éppen most, amikor az államkormányzatnak olyan tervét hozták a lapok, amely valósággal felkorbácsolta a szenvedélyeket.

Hát a debreceni tanítók jajsavát meghallja-e valaki?

És ha igen mikor?

Mert szeretett városunk falai között még sokkal nehezebb megélni, mint Győr városában s a tanítók nélkülözése itt sokkal nyilvánvalóbb. Annnyira, hogy itt már régen segíteni kellett volna a bajon s ime még csak ott tartunk, még csak azon gondolkozunk, hogy vajjon meghallják-e félve hangoztatott panaszszavakat?

Vajjon az egyetemre oly könnyen és oly sokat áldozni kész polgárság még lesz-e a tanítóival szemben — vagy felébredvén benne a régi polgárok híres, dicséretes erénye: tud, akar és fog is segíteni gyermekeinek szellemi vezéreire?

## Szintelen riportok.

(Böszörményi színészet. — A vénkisasszony lelki üdve. — Statisztikus festőművész.)

Magyarországon a vándorszínész még nem veszett ki. Ma is vannak olyan hat-nét tagból álló színjátszó társaságok, amelyek az apostolok lovánt eszik meg az utat a Kárpátoktól az Adriáig és terjesztik a — kulturát.

Nemrégiben egy ilyen társulat ütötte föl a sátorfáját Hjuaböszörményben. A sörshordók tetején összerótt deszkákon színrekerültek «a fővárosi színházak ujdonságai». Nevezetesen: szellemes vígjátékok és szép zenéjű operettek, az öbbi közt előadták «Az ördög»-öt is.

A darab harmadik fölvonása előtt az egyik aktus, akinek mellékesen a kortinát is kellett eregetni, megkérdezte az igazgatót, hogy mikor eressze le a függönyt.

— Még azt sem tudja? — szolt rá fölényesen az igazgató. — Hát akkor, amikor az ördög kimondja az utolsó szót, hogy: «Viola!»

A debreceni katolikus templom előtt két koldus beszélgetett:

— Az előbb egy vén hölgy egy hatost adott nekem és azt mondta, hogy egy félóráig imádkozzam bent a templomban, hogy ő a mennyországba jusson.

— Aztán imádkozott?

— Szépen imádkoztam. Amíg egy félóráig imádkoznék odabent, addig legalább öt koronát mulasztanék el idekint. Hát csak nem vagyok bolond, hogy én fizessek két forint negyven krajcárt azért, hogy az a vén kisasszony a mennyországba jusson.

A Hungária kávéházban mesélte el az egyik piktor:

— A multkoriban késő hajnalutánig ültünk együtt. Egy kicsit itte is voltunk csipve. Reggel felé így szolt hozzám Kovács:

— Nagy baj van; a feleségem agyonüt, hogy ilyen későn jövök haza.

Addig beszélt a lelkemre, míg hazakisértem, hogy otthon, mint villámhárító szerepeljek. A lakásba érkezve, az aszszony magánkívül ordit Kovácsra:

— Na hát ez már mégis csak alávalóság! Épp huszonötödször jössz ilyen későn haza, legalább Étizedszer vagy így berugva és ötvenszer megmendtam már, hogy ez nem megy így ám tovább!...

A férj halottápadtan így rebegett:

— Kérlek, tudod, hogy nem értek a statisztikához...

## SZÍNHÁZ.

**Két előadás.** Ma, pénteken ünnepnap lévén, két előadást tart a színház. Délután mérsekelt helyárrakkal, három órai kezdettel az Artatlan Zsuzska operett kerül színre, a címszerepben Belezna Margittal. A kiváló operettnek ez lesz a 11-ik előadása. Este, rendes helyárrakkal, a Falurossza népszimű kerül műsorra, mely előadás egyike lesz a legszebb színházi eseményeknek az idei évadban. Tóth Ede gyönyörű szép népsziművét Zilahy igazgató ugyanis teljesen új rendezésben hozza ezuttal színpadra és pedig elsőrangú szerepkiosztásban. Gonosz Pistát, ezt a tökélytel megrajzolt népszimű alakot ezuttal Zilahy fogja játszani, kitől ez alakításban mesteri művészetet láthatunk. Göndör Sándort Székely Gyula, Feledi Boriskát T.-Csige Böske, Lajost Kemény Lajos, Feledit Szilágyi Ernő játsszák. Az érdekes előadás elé nagy érdeklődéssel tekintenek.

**Vasárnap délután.** Vasárnap délután mérsekelt helyárrakkal az Ocskai brigadéros szimű kerül színre, melyben a főszerepeket Thury Elemér, T.-Csige Böske, Papp Etelka, Székely Gyula, Falussi István, Vajda Ilonka, Bérci Ernő és Kemény Lajos játsszák. A vasárnap délutáni előadásra jegyek előre válthatók a színházi pénztárnál.

**Madarász.** Az operett-irodalom egyik legzebb remeke, a «Madarász» kerül vasárnap színre teljesen új betanulással. A kiváló szép operett napok óta foglalkoztatja az énekes személyzetet. Adámot Székely Gyula játssza. Milkát Borbély Lili, a fejedelmőt Tordai Erzs, Csörsz bárót Kassai Károly, a két dékánt Ligeti és Dési. E kiváló operett felelevenítésével több kellemes estét szerzett Zilahy igazgató a dZebreceni közönségnek.

## Elfogott kasszafuró.

### Kézrekerült a hatvanutcai betörés egyik tettese.

A «Debrecen» megírta, hogy folyó hó másodikáról harmadikára virradó éjszaka ismeretlen tettesek betörték Deutsch Albert és fia Hatvan-utca 9. sz. alatt levő üzlethelyiségébe. A notórius betörők az udvar raktárfelöli részén hatoltak be a boltba. Az ott talált Wertheimkasszát ritka ügyességgel megfúrták és a kézipénztárt felfeszítették: miután mindkettőből mintegy 2000 korona bankó- és ezüstpénzt elraboltak — a legszebben megléptek.

Csak reggelre vették észre boltnyitáskor a betörők működését. Azonnal bejelentették az esetet a rendőrségen. A nyomozás haladéktalanul megindult; egyelőre csak azon az alapon, hogy a betörők szerszámaiknak egy részét a tetthelyen hagyták. Valószínűnek látszott, hogy a betörők Nyiregyházára menekültek. A rendőrség tehát táviratilag felhívta a nyiregyházi rendőrséget és csendőrséget a nyomozás bevezetésére.

A nyomozás megindult Nyiregyházán is és rövidesen eredményre vezetett. Az utóbbi időben ugyanis Nyiregyházán is egymás után következtek a legfurfangosabban kieselt betörések és kasszafurások.

Igy például a mult pénteken éjszaka három betörés is történt Nyiregyházán.

Feltörték egy bank kezelésében levő zálogház Wertheim-szekrényét, de mikor a pénzszekrény páncéljához értek, megzavarták őket és elmenekültek. Betörés történt ugyanezen éjszaka a református és zsidó templomban is, de egyik helyről sem vihettek el semmit. A rendőrség és csendőrség erélyes nyomozása tegnap éjszaka kézrekerítette a templomok betörőjét. Talyigán a temetőbe vitette magát, ahol pénzt vett egy rejtkehelyről, azután bement a városba dorbézolni. A csendőrök éjfélutáni egy zugkávéházban leltek rá. A betörő Pleskó Géza 25 éves ungmegyei rovott multu csavargó, aki már öt évet ült kasszabetörésért. A csendőrök csak hosszas dulakodás után tudták megfékezni.

A nyomozás során aztán a büntények egész légiója derült ki Pleskó Gézára. Bevallotta, hogy Nyiregyházán ő követte el az összes betöréseket. Legutóbb Debrecenbe is lerándult büntársaival és vasárnap éjjel tizenkét és egy óra tájban feltörték Deutsch Sámuel Hatvan-utca 9. számú üzlet helyiségét, ahonnan mintegy 2000 koronát raboltak el. A pénzt megosztották s aztán Nyiregyházára utaztak még az éjjeli vonattal.

Pleskó Géza érdekes alak mindenképen. A legraffináltabb notórius betörők egyike. Speciálisítása a kasszafurás. Bevallotta, hogy másodmagával követte el a hatvan-utcai betörést, de már társájt nem akarta megnevezni. Valószínű, hogy Pleskónak nem csak egy, hanem több cinkosa is van, akiket nem akar elárulni.

Pleskó Gézát ma erősen megvasalva Debrecenbe szállította a nyiregyházi csendőrség. A

nyomozás kiegészítése céljából lekísérték a Deutsch Albert üzletébe, ahol a debreceni rendőrség közbenjöttével helyszíni szemlét tartottak és megállapították a betörés még eddig ismeretlen körülményeit. Pleskó Géza és társai bevonultak este a Hatvan-utca 9. sz. ház udvarára, ott meghúzták magukat a sötétbe. Megvárták, amíg az egész ház elalszik és azután követték el a betörést és kasszafurást.

Pleskó Géza társai is valószínű, hogy most már rövid idő alatt kézre fognak kerülni. Pleskó Géza különben katonaszökevény is egyuttal. A notórius kasszafurót lefényképezték és átadják a katonai hatóságnak.

## VIGYÁZAT!

### Kinágások lesznek...

#### Átalakítandók az ablakok.

A rendőrség ezton értesíti a város lakosságát, hogy az új építési szabályrendelet 255. §-a szerint az utcai járdától 2 és fél m-nél alacsonyabban fekvő és kifelé nyíló utcai ablakok befelé nyílóvá, avagy oly módon való átalakításán, hogy egész a falig kinyithatók legyenek, folyó évi december hó 1-ig lett kötelezővé téve, miért is azon háztulajdonosok, akik ezen átalakításokat még nem fogatosították — figyelmeztetnek, hogy folyó hó 10-ig annál is inkább eszközöljék, mivel a rendőri közegek szigorú utasítást kaptak arra nézve, hogy ezen rendelkezés betartassék és az ez ellen vétők ellen a kihágási eljárás folyamatba tétessék.

## UJDONSÁGOK

**A 'Debreceni' szerkesztősége é kiadóhivatala Darabos-u. 7. sz. a Telefon 412.**

### A KUTYA.

— Milyen gyönyörű kutyája van, asszonyom — mondtam, mikor a Nagytemplom előtt találkoztunk. — Milyen gyönyörű kutyája van.

Igazi pompás állat volt ez a dán óriás, hatalmas, és mégis karsu bestia s amint ott majdnem egymás mellé simultan haladtak, a ffiligrán kis asszony, és a hatalmas Nero, olyanok voltak, mintha elválhatatlanok lennének. — Két elválhatatlan jóbarát, vagy még annál is több, két olyan lény, akik teljesen és tökéletesen egymásra vannak utalva.

Az asszony finom ajjai végigsiklottak a kutya domboru koponyáján, — kicsit felborozva, — aztán újra lesimitva a finom barnás-szürke szőrt.

— Gyönyörű állat — mondtam. — Olyan a járása, mint azoké az embereké, akik mindig előre törtetnek s a testük tartása is ezt a folytonos törtetést jellemzi. S mégis simulékony, mint Doldog szerelmes. Mint egy férfi, aki féltékenyen vigyáz a párjára.

— Igen — mondtam az asszony — nagyszerű fiu ez a Nero. És ugy-e, jól illik hozzá? Főleg, ha ez a köpönyeg van rajtam. A színe nagyszerűen tömpítja a kabátom élénkségét, — Nagyon szeretem... Nagyon szeretem. Azt hiszem, már nem is tudnék elenni nélküle. — Valahogy úgy hozzám tartozik. Ugy-e igaz, Nero? Látja, mintha megértené, hogy néz, milyen hűségesen és milyen okosan.

— Magába még a kutyája is szerelmese — felelttem mosolyogva. S megráztam az asszony kezét és megsimogattam a kutyát.

arra gondoltam, hogy megfordítva helyesebben volna.

Csöpögni szemezni kezdett a hűvös őszi eső s az asszony odalépett a villamoshoz. Fel-szállt. Amint fellépett az első lépcsőre, rátá-maszkodott a kutyára.

Nero, — mint hűséges pajtás, követni akarja.

Az asszony visszafordult: — Du bleibst, Nero. Du kannst nicht... Du darfst nicht... — mondtam mosolyogva s egy kicsit a kutyához beszéző affektáltsággal.

A villamos elindult, sebesen és hangos csörmpöléssel. Nero pedig elindult utána, futva, lihegve, fáradtan, kálógó nyelvvel. Hosszasan néztem utána, s még a második utcasaroknál is láttam.

S most már nem volt kars és simulékony és nem volt kutya-óriás. Nagy, lompos dög volt, fáradó és energiátlan, aki kétségbeesett iparkodással kapaszkodik egy robogó villamos után, melyben egy asszony ül.

### LAPUNK LEGKÖZELEBBI SZÁMA A KÖZBEJÖTT UNNEPMIATT VASÁRNAP REGGEL A RENDES IDŐBEN JELENIK MEG.

— **A püspök Nyirbátorban.** A nyirbátori református egyházközség vasárnap ünneplő megősrégi temploma fennállásának 400-adik évfordulóját. Az ekkor rendezendő hatalmas ünnepségen Baltazár Dezső dr. püspök is részt vesz.

— **Debrecen egyeteme** cím alatt egy előkelő fővárosi estilap a következőket írja: Most már bizonyos, hogy Debrecen is teljes egyetemet kap és a Ház előtt fekvő törvényjavaslatot a Hközoktatásügyi miniszter hozzájárulásával a közoktatási bizottság megfelelően módosítani fogja. Mihelyt Debrecenben a kiábrándulás miatt megindult az akció, Láng Lajos, Bakonyi Samu és Tüdős János, Debrecen városának képviselői eljártak a kultuszminiszteriumban, hogy Debrecen jogos kívánságai teljesüljenek és ígéretet kaptak arra nézve, hogy a törvényjavaslat szövegébe fel fogják venni azt is, hogy a debreceni egyetem orvosi fakultást is kap.

— **A kamara közgyűlése.** A kereskedelmi és iparkamara ez évi utolsó közgyűlését dec. 14-én délután félégny órákor tartja.

— **Felajánlott telek.** A város már foglalkozott egyszer a Borzas-pusztai ügyével, azonban akkor nem döntöttek. Most a Balmazújvárosi takarékpénztár újabb ajánlatot tett a városnak, hogy a Hortobágy mellett lévő Borzas-pusztát vegye meg s parcelláztassa. A kérelem felett legközelebb határoznak.

— **Temesvár az élelmiszerdrágaság ellen.** Temesvárról jelentik: A város a drágaság megszüntetése céljából elhatározta, hogy a termelőkől nagy a termelőkől nagy mennyiségben szerzi be a szegényebb néposztályok elsőrendű élelmiszerait, amelyeknek árusítását hatsági közegei által fogja önköltségi áron eszközölni. A város már be is vásárolt nagymennyiségű burgonyát, fozelékot, hüvelyes veteményeket és ezeknek árusítását a legközelebbi napokban megkezd. Telen vadhust és tengeri halat fognak ezeken a cikkeken kívül eladni. E hatsági intézkedés által 25—30%-os árleszállítást remélnék.

— **A kamara költségelőirányzata.** A kereskedelmi miniszter jóváhagyta a kamara 1912. évi költségelőirányzatát. A jóváhagyott előirányzat szerint a kamara ismét 4%-os illetékulesot alkalmaz s e rovaton 80.000 kor. évi bevételt vár. Egyéb cimeken további 8000 koronát, úgy, hogy összes bevétele 88.000 koronára van előirányozva. Ezzel szemben kiadásai 87.850 koronában mutatkoznak. Ebből 37.200 korona a hivatal személyzeti szükséglete s ugyanannyi a dologi tételek összege. Szakoktatási segélyekre 5000, ösztöndíjakra 5000, egyesületi és szervezeti célokra 1500. A munkásjelölti célokra 1000. Szaklapokra és szakirodalomra 1000, összesen e célokra 13.5000 koronát irányzott elő s ezzel az előirányzattal vezet az összes vidéki kamarák között.

— **A M. I. Ö. T. irodalmi estélye.** A főiskolai «Magyar Irodalmi Önképző Társaság» folyó hó 13-án délután öt órákor tartja a régi tradíciókhoz híven első irodalmi estélyét a főiskolai díszteremben az alábbi élvezetes műsorozattal: 1. Nyitány, játsza Kiss Béla zenekara. 2. Megnyitó beszédet mond Julow Jenő a M. I. Ö. T. elnöke. 3. Chaminade: Pas des Echarpes. Zongorán játsza Tüdős káta urlány. 4. Vándor Iván, a Csokonai-kör tagja felolvas. 5. A főiskolai kántus élénkl Angyal Armand dr.: Magyar dal-át. 6. Farkas Miklós joghallgató tárogatón régi magyar nótákat ad elő. 7. Mitrovics Gyula dr. akad. tanár előadása a tudatlan lelki elemek és a modern költészetéről. 8. Mérey Adolf: Tavasz dal, zenéjét szerző Jos E. Howard, Tarnay Lajos: Csenedlet. Éneklő Burger Erzsike urlány Kerner József zenetanár zongorakíséretével. 9. Arany János Katalin-jából Németh Károly th., Havas Gyula th. zongorakíséretével szaval. 10. Az estélyt bezárja Kiss Béla zenekara.

— **Öngyilkos leány.** Érdekes öngyilkossági eset történt Derecskén. Öngyilkos lett egy viruló, szép fiatal leány, aki megunta az életét, mert csalódott szerelmében. A nő Herczeg Erzsébetnek hívják. Szeretett egy legényt, akit azonban az a szerencsétlenség ért, hogy besorozták katonának. A szép és káprázatos jövőnek, mint a szerelmesek maguk elé varázsoltak, vége lett, mert któber elosó napján a besorozott ifjunak be kellett vonulni egy debreczeni ezredhez. — Azóta Herczeg Erzsébet nagyon sokat bánkódott. Folyton sirt és szomorú volt. Időközben megtudta, hogy szerelme hűtlen lett hozzá, Ezt a csapást nem tudta elszenvadni Herczeg Erzsébet és elhatározta, hogy megöli magát. — Tegnap délután, amikor senki se akadályozta meg terve kivitelében, felakasztotta magát. A szülei egész délután és este keresték, mert a leány eltűnését nem tudták megmagyarázni. — Végre éjszaka megtalálták a padláson. Élet már nem volt benne. A kir. ügyészség eltemette-tésére az engedélyt megadta.

— **A máv. műhelymunkások** kérelmet intéztek a városhoz a műhely s szomszédságában levő városi teleknek munkástelepi célokra kedvezményes áron leendő átengedése iránt. Kérelmüket a keresk. és iparkamara is legmelegebb átirattal pártolja, mert társadalmi és városi közérdeknek látja annak teljesülését.

— **A kamara új székházának** építkezési munkája programszerűleg halad s a hatalmas épület kőművesmunkái a második emelet beletőzési időt enged még a tél, akkor a palota újévre tető alatt fog állani. Az asztalos munkák ezalatt Harsányi István műhelyében serényen készülnek s a tél alatt végezhető többi kapcsolatos munkák is fennakadás nélkül folynak. Az építkezési munkák ily előrehaladása bizonyossá teszi, hogy a palota I. II. és III. emeleti bérlekásai, valamint az alsó földszint üzleti helyiségei 1912 augusztus 1-re elfoglalhatók lesznek.

— **A szegedi rendőr.** Azok a bácsik, akik Szegeden a rendőri szolgálatot végzik, aligha állhatnak az ismeretek magaslatán s aligha lehetne rájuk bízni, hogy az idegeneket a város viszonyai felől hitelesen informálják. Egy idegen uriember, aki nemrégiben ott járt, az egyik állomáson, amíg vonatjára várt, valamely módon diskurzusba ereszkedett az egyik rendőrrel, akitől azt kérdezte, hogy Szegednek hány ezer lakosa van a legújabb népszámlálás szerint. A rendőr erre minden gondolkodás nélkül kivágta, hogy a népesség száma ott kerek 25 millió. Azután hozzátette, hogy a népesség száma ott kerek 25 millió. Ezután hozzátette, hogy messze tulszárnyalta Szabadkát, mert ott csak 12 millió lakos van. Mikor pedig olvasónk eme numerusok hallatára kételkedését fejezte ki, a rendőr majdnem dühbe gurult s azt jegyezte meg, hogy már miért ne lehetne Szegednek 25 millió lakosa, mikor Budapestben a lélekszám 68 millióra rug.

— **Születések.** A debreceni m. kir. állami anyakönyvvezetés tegnap az alábbi születési eseteket jegyezte be az kerületi születési anyakönyvébe: Faragó István 40 éves napszamos és Hegyemegi Eszter 28 éves ref. Ferenc fia, Kuncz Mihály 36 éves csizmadiamester rkat. és Szabó Juliánna 29 éves: József fia ref., Engi Sándor 42 éves napszamos ref. és Farkas Juliánna 35 éves ref.: Imre fia, Kovács Samu 42 éves kereskedelmi ügynök izr. és Glück Paula 35 éves izr.: János fia.

— **A jászberényi postalopás.** Szolnokról jelentik: Még emlékezetes az a 40.000 koronás postalopás, mely Jászberényben történt. Annak idején sok gyanuod alapján a csendőrség Cseke István szolgát letartóztatta. Csekét azonban bizonyítékok hiányában szabadon bocsátották. A napokban nagyon feltűnő kezdett lenni Cseke pazar életmódja, adott öt korona borralvalókat, vett hígolt sertéseket 6—700 koronáért, stb. A csendőrség ismét gyanuba vette Csekét, aki most egy gyárban mint munkás 18 koronát keres havonta és letartóztatta. Ma vagy holnap átkísérik a szolnoki ügyészhez.

— **Borzalmas öngyilkosság.** Fiuméből táviratozzák: Borzalmas módon lett öngyilkos tegnap Japel Ferenc fiumei vámszedő, aki Susákon lakik. Japel tegnap este szobájában összehalt néhány széket s azokat meggyújtotta, Szalmát is tett rájuk, hogy a tüzet jobban élessze. Majd levetkőzött és ráfeküdt az égő farakásra. A házbéliek csak később vették észre, hogy tüz van a szobában. Mire rendőrt hívtak, Japel már meghalt. Japel úgy hajtotta végre tettét, hogy egy szíjjal felkötötte magát az ablakrácsra s így megerősítve feküdt rá a máglyára. Öngyilkosságának okát nem tudják.

— **Hymen.** Nagy Ferenc Balog Juliánát, Tóth Imre Sándor Zsófiát, Nádházy Máttyás Sárányi Rozáliát, Sinay Károly Kálmán Zsófiát, Kádár Sándor Márton Zsuzsánát, Papp Ferenc Geréb Rozát és Szűcs Mihály Albert Esztert eljegyezte. — Fodor Ferenc napszamos és özv. Buga Mária ref (reverzális gkat. fél jávára), és Asztalos Sándor szobafestő segéd ref. és Szendry Juliánna varrónő ref házasságot kötöttek.

— **Családi tragédia.** Szomorú családi tragédia fejeződött be tegnap Püspökladányban. A községben jómódu ember hírében állott ott Molnár Kálmán kerékgyártó mester. Boldog is volt egy ideig a családi élete, de utóbb nem tudott a feleségével kijönni. Ez nagyon elkészerítette. — Sokszor panaszkodott ismerőseinek, hogy megöli magát. Igéretét beváltotta, mert Molnár ma kora reggel kiment a műhelybe és egy kötéllal végzett életével. Midőn a felesége kereste, holt tetemére akadt csak rá. Az ügyész a temetési engedélyt megadta.

— **Virágosó.** Valóságos virágosó volt tegnap a Hajnal-Mulatóban, mikor a Gyöngyi-pár a színpadra került. Ez a kedves duett olyan emléket hagy Debreczenben, amit nem egyhamar fog elfeledni a közönség. A társulat többi tagjai is külön-külön csak dicséretet érdemelnek, egyöntetű, kitűnő játékukért. engedése ügyében.

— **A tegnapi nap halottai.** A debreceni m. kir. áll. anyakönyvi hivatalban tegnap az alábbi elhalálozások jelentettek be. Özv. Stempe Jánosné, Kanapé Borbála, ref. 68 éves, Ló-Hrinc Mihály ref. 84 éves, özv. Mocsári Józsefné Márton Erzsébet ref. 81 éves.

Legrégibb, legegységesebb márka

GRÓF KEGLEVICH ISTVÁN UTD.

Cognac

BUDAFOK

Az összes bel- és külföldi kiállításokon, legutóbb „TURIN”-ban kizárólag diszoklevéllel kitüntetve. Mindenütt kapható!

## A kormány és az igazságügyminiszter

### Az ellenzék hangulata.

Két esemény foglalkoztatja a politikai köröket. Az egyik a közös miniszteri értekezlet, amely tegnap Bécsben folgt le, a másik pedig az a kérdés, hogy a kormány hogyan intézi el a kelemzetlen Székely-ügyet, amely már-már botránylavinává növekedett.

A közös miniszteri értekezlet csekélyebb jelentőségű volt, bár az ellenzéki oldalon nagy felháborodással fogadták azt a hirt, hogy a hadvezetés újabb rendkívüli szükségletek fedezésére nagyobb összeget szándékozik kérni a delegációktól.

Érdekes híreket vártak, a volt vezérkari főnök bukásáról is és bár Aehrenthal gróf közös külügyminiszter a közös miniszteri értekezleten hosszabban kifejtette a történeteket s a magyar és osztrák minisztereket részletesen informálta a legutóbbi napok eseményeiről, a külügyminiszter nyilatkozataiból semmi sem került nyilvánosságra.

A magyar politikai körök azonban sokkal nagyobb érdeklődéssel várták a Székely-ügy elintézését.

A miniszterelnök nyilván a közös miniszterek befolyása alatt, nem járult hozzá az igazságügyminiszternek az ellenzékkel való azon megállapodásához, — hogy a véderőreform már a szombati ülésen le kerül a Ház napirendjéről.

A hir politikai körökben nagy feltűnést keltett — mert a kormány nyíltan dezavualta az igazságügyminisztert s bárhogyan akarják is a megfogott szépítgetni, Székely Ferenc igazságügyminiszterre rásütötték a megbízhatatlanság súlyos bélyegét.

A kormány azonban — szokása szerint — ismét fordított egyet a dolgon.

Felhivatalosai útján székütköltette, hogy a Székely-féle megállapodást az ellenzéki pártok kezdeményezték és ők tették meg a Ház munkaprogramjára vonatkozó tervet a kormány hírhetsziorának.

Az ellenzéki pártok ezen feltevés ellen a leghatározottabban tiltakoznak, mert a pártközi értekezletet maga az igazságügyminiszter hívta össze, — ő tette is meg javaslatait s az ő szavahihetőségében bizva — járultak hozzá az ellenzéki pártok az ismeretes megállapodáshoz.

Politikai körökben hamarosan híre támadt, hogy Székely Ferenc dezavualtatásának hatása alatt meg fog válni tárcájától. Ez a hir nemcsak az ellenzéken, hanem a kormánypárton is megnyugvást keltett.

## Egy debreceni mérnök és a zsigori házaspár

### Egy érdekes licitáció.

Nyiracsád községben nemrég karhatalommal tettek ki vagyonából egy zsigori házaspárt, amelynek tragédiáját mesebe illő fősvénység okozta. Szöke János nyiracsádi gazdáról és feleségéről van szó, akik igen jómóduak voltak, de a kutyánál is rosszabbul étek. Ezen kívül mániájuk volt, hogy szomszédai megkárosítsák őket és elkapálnak a szökekből. Valaki azt ajánlotta a zsigoriaknak, hogy mérnökkel mérassék fel a szöket és ha hiija van, pöröljék meg a szomszédokat.

Szökeék el is hívták Debrecenből Balog Dávid mérnököt, aki ötven korona liszteldíj ellenében vállalta a megbízást. A mérnök konstatalta, hogy a telekből nem hiányzik semmi, de mikor a fizetésre került a sor, Szöke a földre vetette magát és úgy könyörgött Balognak, hogy engedje el az ötven koronát, mert nincs pénze. A mérnök nem volt hajlandó a

jószívűség ilyen indokolatlan gyakorlására s többszöri felszólítás után beperelte Szökeeket. A járásbíró megítélte a mérnök követelését, mire a zsigori paraszt az igazságügyminiszterhez intézett beadványában részrehajlással vádolta a járásbíró.

Balog mérnök jogerős ítélet alapján Bódis János nyiracsádi végrehajtó utja árveréssel akarta behajtani követelését, de Szöke ásóval és kapával úgy összeverte a végrehajtót, hogy az hetekig nyomta az ágyat. Most már a végrehajtó indított kártérítési pört Szökeék ellen, majd megindult a hivatalos eljárás hatóság eleni erőszak miatt. Rövidesen a sok perköltségből, járulékokból és kamatokból több ezer korona lett és a minap csendőrszisztenciával árverezték el a sok perlekedésben megzavarodott elméjű Szökeék ingatlanát. Az öreg házaspárnak a régi vagyonból csak egy számszájka maradt, amelyet egyik helyről a másikra hordanak éjszakánként. A felubeliek azt mondják, hogy van elásott kaspárunk is, de a megháborodott elméjű házaspár nem tudja megtalálni.

## Szerelem vagy abonoma?

### A Bonbonnier kulisszái mögöl.

A Bonbonnier színpalai mögött egymást kergetik az érdekes kis ügyek, melyek nincsenek minden pikantéria és botrány nélkül. A legújabb kulisszatitok, amiről különben a Royal Rkörül sokan beszélnek, a Bonbonnier kitűnő bonvivántjával történt. Elmondjuk itt anélkül, hogy őt sérteni akarnók vele.

Privát szerencséje a kiváló Révész Jenőnek, hogy egyeb jó tulajdonságai mellett elég csinos fiu ahhoz, hogy a nővilágban nagy sikerei legyenek.

Mi türes-tagadás! A jó modoru Révész-fiu, ha addig több, vele egy szerződésben levő nő kollégája belehabarodott. Ezekből az apró-cseprő kis kulisszamögötti szerelmi viszonyokból semmi nagyobb dolgok nem történtek. Egyszerre azonban a Bonbonnier üzleti ügyeinek vezetősége a fejéhez kapott (t. i. a saját és nem a Révész fejéhez) és körülbelül ezt mondta: «Hopp, megvan! Most már egészen világos, hogy mi az oka az üzlet rossz menetelésének. Az, hogy Révész Jenő a legszebb hölgyeket magának foglalja le és ezért nem jönnek mulatni a Taharinba a jó zsiros valik.»

Révész Jenőnek tehát megsugta az üzletvezetés, hogy hagyjon békét a hölgyeknek, mert ezzel rontja az üzletet és ha Révész ur a szelid figyelemzésre se reagálna, kitiltják a Bonbonnier helyiségéből és nem szolgálják ki, ennek tetejében pedig megvonják tőle az abonómált ebédet és vacsorákat.

Szó ami szó, Révész Jenőt, a Bonbonnier Don Juanját nagy dilemma elé állította ez a gyöngéd figyelemzés. Szerelméről mondjon-e le, vagy pedig az abonómált ebédekről és vacsorákról? Ez a két kérdés izgatja most és egyelőre még nem döntött, hogy mittevé legyen.

A Bonbonnier vezetősége végre kitalálta, hogy mi az oka a gyengélkedő mulató iránt a közönség részéről tapasztalt részvétlenségnek. Csakhogy azonban — úgy látszik — már későn. Itt a tél, befagy a Bonbonnier is. Ezen már nem fog segíteni a legszebb kikelet sem.

HOROVITZ ZSIGMOND

könyvnyomdaja

Darabos-utca 7. sz a



**"Berson"**  
GUMMISARKOK



Egy csinos nőcskét elérni  
Két svihák igyekszik nagyon.  
Elcsipni egyik sem tudja,  
Mert nincs rajtuk „Berson”

**Neubauer János**

sodronyműgyáros

a Stenczinger-ház lebontása miatt

irodahelyiségét és raktárát

a gyártelepre helyezte át.

Debreczen, Rétmalom-utca 4. sz.

**Eltünteti a szeplőt,**

májfoltot, arcbőrránczosodást, bármiféle kiütéseket és hajhullást okozó gombásodást a

- CSORBA-féle
- ORGONA-CRÉM ára 1 kor.
  - ORGONA-POUDER „ 1 kor.
  - ORGONA-SZAPPAN „ 1 kor.
  - ORGONA-HAJVIZ „ 1:20 kor.
  - ORGONA-HAJMOSÓPOR 60 fill.

Ezen készítmények ártalmas anyagokat nem tartalmaznak. Kapható minden gyógytárban és az egvedüli készítőnél CSORBA JANOS gyógytárában KECSKEMETEN.

A mult évi cséplés ismét fényesen igazolja, hogy legjobbak az eredeti „MAYER”-féle

**CSEPLŐGARNITURÁK**

Teljes garancia tiszta cséplésért.  
Legnagyobb munkateljesítmény.  
Egyszerű kezelés.  
Feltétlen megbízhatóság.  
Erős, szolid munka.  
Kevés benzinfogyasztás.  
Több ezer kőszedő e elismert levél.

**MÁGYAR MOTOR ÉS GÉPGYÁR**  
részvénytársaság ezélett  
**MAYER** gépgyár, vas- és fémműtőde  
r. i. Szombathely Budapest

Ma már általánosan elismert tény, hogy a „MAYER” motorok a jók között a legjobbak.  
Saját érdekében kérjen még ma tőlünk árjegyzéket.



Ráktár: BUDAPEST, VI., Váci-körút 61.

Alapított 1850.

**Ujjonnan berendezett**

Papir, Iró- és Rajzszer-

:: kereskedésben ::

**Piac- és csapó-utca sarkán**

:: (a Takaré- és Hitelintézet ujjonnan épült palotájában.) ::

**Üzleti könyvek**

**Irodai felszerelések**

Csomagos, Dobozos és Családi **Levélpapírok**

jutányos árban beszerezhetők.

Teljes tisztelettel **HOROVITZ ZSIGMOND.**  
Piac-utca 12.

TELEFON 330.

## Apró hirdetések.

Tíz szög 50 fill., mindeu további szó 5 fill.  
Apróhirdetések előre fizetendők.

Zongorázik Ön? 3 korona havi előfizetéssel legjobb és legújabb zeneműveket kölcsönöz Országos hangjegykölcsönző intézet, Andrássy-ut 47. Tessék prospektust kérni.

KIADÓ LAKÁSOK. Csapó-utca 10. szám alatt udvari lakás, az emeleten egy vagy két szoba butor nélkül kiadó. Értekezhetni Csapó-utca 10, az emeleten.

1557.  
1911. v. k. szám.

## Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbiróságnak V. 3919/9. 1911. számú végzése folytán közhírre tétetik, miszerint Rácz testvérek budapesti cég részére debreczeni lakostól 213 korona tőke, ennek 1909. év augusztus hó 16. napjától számítandó 5% kamatai és az eddig összesen 118 korona 11 fill. perköltség erejéig 1910. évi december hó 19-én bíróilag lefoglalt és 1623 koronára becsült gazdasági felszerelésekből álló ingóságok 1911. évi december hó 12-én délután 4 órakor kezétét veendő és Hadházi-ut 7. és Petőf-tér 6. szám alatt megtartandó nyilvános birói árverésen a legelőbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik. Debreczen, 1911. évi nov. hó 14.

Oláh Géza  
birói kiküldött.

## Irodának alkalmas

világos, tágas

## három szoba

(2 utcai, 1 udvari)

1912. május hó 1-től

kiadó

Darabos-u. 7

A

## Fancesikán

8 katasztrális hold

683 négyszögöl területű

## kaszálló

jó karban levő gazdasági épületekkel együtt

olcsó áron eladó.

Felvilágosítással szolgál a

Debreczeni Agrárbank szövetkezet

Piac-utca 79.

Praktikus

## Karácsonyi ajándék

MIWA



A legmegbízhatóbb biztosítékai ellátott  
**borotváló készülék.**

Amelynek sze. kezeze minden hasonló gyártmányut felül mul. A készülék ára huzó-szerkezettel és 10 késsel 24 korona. Gyártelep: Matele-Industrie Winter & Adler, A. G., Wien, XX. Dresdnerstrasse 110. Kapható Debreczenben Löbl Gyula és társa cégnél Piac-utca 63.

Meteor Villamos színház  
Bocskai-tér 10.

Legkellémesebb szórakozó hely.  
Debreczen város közönségének

Előadások kezdete Vasárnapokon:  
3-5-ig, 5-7-ig, 7-9-ig és 9-11 óráig.

Hétköznapokon . . . 7-9 óráig.  
9-11 „

# HUNNIA

műterem képei, levelezőlapjai

szépek, olcsóak, tartósak.

Műterem: Csapó- és Piacz-utca sarok.